

KOMUNA E KAMENICËS

Profili Ekonomik i Komunës së Kamenicës

Fjala e Kryetarit

Të nderuar,

Kam kënaqësinë që të prezantoj para jush një profil të qartë e potencial të zhvillimit ekonomik të Komunës së Kamenicës. Ky profil reflekton natyrën dinamike si dhe mundësitë e prezantuara për investim e zhvillim të Komunës së Kamenicës.

Vendndodhja jonë strategjike, infrastruktura e zhvilluar mirë dhe fuqia punëtore kontribuojnë ndjeshëm në suksesin tonë ekonomik. Qyteti shërben si një qendër për inovacionin dhe sipërmarrjen, duke nxitur një klimë që inkurajon si bizneset e vogla ashtu edhe investimet më madhore të kenë sukses. Për më tepër, qyteti ynë ka bërë investime të konsiderueshme në infrastrukturë duke krijuar një mjedis të favorshëm për zhvillim të qëndrueshëm ekonomik.

Angazhimi ynë për qëndrueshmërinë dhe ndërgjegjen mjedisore e biznesore reflektohet në iniciativat tona për të përmirësuar këtë. Këto përpjekje jo vetëm që kontribuojnë në mirëqenien e komunitetit tonë, por gjithashtu tërheqin iniciativa e ide biznesi duke përforcuar pozicionin tonë si një qytet i përgjegjshëm dhe që mendon për të ardhmen.

Sektori i turizmit luan një rol të rëndësishëm në ekonominë tonë. Kjo jo vetëm që nxit bizneset tona lokale, por gjithashtu rrit gjallërinë kulturore të komunitetit tonë.

Për sa i përket zhvillimit të fuqisë punëtore, ne kemi e do të vazhdojmë të bashkëpunojmë ngushtë me institucionet arsimore lokale dhe qendrat e formimit profesional për të siguruar një fuqi punëtore të aftë dhe të adaptueshme. Ky investim në kapitalin njerëzor është thelbësor për të mbështetur rritjen tonë ekonomike dhe për të tërhequr biznese të reja që kërkojnë një fuqi punëtore të kualifikuar.

Ndërsa shikojmë nga e ardhmja, Kamenica mbetet e përkushtuar për të nxitur një ekonomi gjithëpërfshirëse dhe inovative. Komuna e Kamenicës gjithashtu ka punuar edhe në mbështetjen e bizneseve ekzistuese të cilat zhvillojnë veprimtarinë e tyre në Kamenicë. Në të njëjtën kohë, si institucion zotohemi që të jemi të qasshëm e afër atyre që duan të kontribuojnë duke ofruar secilën ndihmë të nevojshme.

Unë ju ftoj që të shihni nga afër dhe të eksploroni mundësitë që ofron komuna jonë. Angazhimi i përbashkët sjell suksese të përbashkëta.

Sinqerisht,
Kadri Rahimaj
Kryetar i Komunës së Kamenicës

Kamenica e gjelbër, digjitale, e zhvilluar

Vizioni i Kamenicës

Komuna e Kamenicës – thesar natyre, vend i mirëqenies dhe i balancimit shoqëror, mjedisor dhe ekonomik.

Misioni i Kamenicës

Të zhvillojmë ekonominë lokale në mënyrë të balancuar, duke rritur cilësinë e jetës për të gjithë banorët e komunës sonë, duke ofruar shërbime efikase dhe efektive. Të rrisim komunikimin dhe bashkëpunimin me qytetarë e biznese vendore, duke ju ofruar mbështetje në të bërit biznes për rritjen e kapaciteteve prodhuese, në segmente ku tregu është më atraktiv. Ta njohim rolin kyç që kanë të rinjtë në fushën e teknologjisë informative, dhe ta vëmë në funksion të zhvillimin ekonomik lokal. Të kujdesemi për natyrën dhe resurset natyrore, duke shtuar kapacitetet me potencial turistik për turizmin rural.

Demografia

36085 banorë

Gjinia

Femra 17,526 ose 48.57%
Meshkuj 18,559 ose 51.53%

Mosha

0-9 vjec	5,389 banorë
10-19 vjec	7,263 banorë
20-29 vjec	6,074 banorë
30-39 vjec	5,282 banorë
40-49 vjec	4,644 banorë
50-59 vjec	3,293 banorë
60-69 vjec	2,196 banorë
70-79 vjec	1,450 banorë
80+ vjeç	494 banorë

Etnia

Shqiptar	34,186 banorë
Serb	1,554 banorë
Turq	5 banorë
Boshnjak	9 banorë
Rom	240 banorë
Ashkali	0 banorë
Egjiptian	0 banorë

Vendbanimet

58 vendbanime

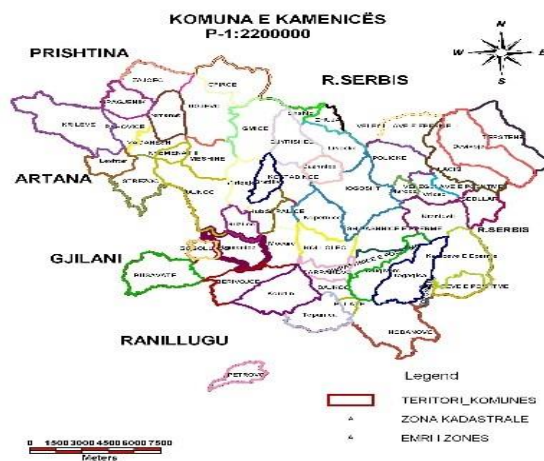
57 vendbanime rurale
1 vendbanim urban

Berivojcë, Bllatë, Boscë, Bratilloç, Busavatë, Dajkoc, Dazhnicë, Desivojcë, Feriqevë, Gmicë, Gogolloç, Gragjenik, Grizime, Gjyrishec, Hajnoc, Hodonoc, Hogosht, Kamenicë, Karaqevë e Epërme, Karqevë e Poshtme, Kolloleq, Kopërnice, Koretin, Kostadincë, Kranidell, Kremenatë I, Kremenatë II, Krilevë, Lajciq, Leshtar, Lisockë, Marocë, Meshinë, Mocar, Mucivërc, Novosellë, Petroc, Polickë, Qarrakoc, Rahovicë, Rogaqicë, Ruboc, Sedllar, Strellicë, Shahiq, Shipashnicë e Epërme, Shipashnicë e Poshtme, Tërstenë, Topanicë, Tugjec, Vaganesh, Velegllavë e Epërme, Velegllavë e Poshtme, Vriqec, Zajqec, Zhujë.

Te tjerë 27 banorë

Sipërfaqja e Komunës 417 km²

Buxheti i Komunës: 11,070,592.00 euro

Arsimi

- Numri i shkollave – 21
- Numri i çerdheve - 2
- Numri i fëmijëve në edukim të hershëm - 144
- Numri i nxënësve në shkolla fillore/ të mesme - 3418

Shëndetësia

- QKMF - 1
- QMF - 3
- Përçindja e imunizimit
- Njësitë në fshatra (AMF) - 17

Qasje në shërbimet bazike

Ujësjellës	Mbeturina	Internet	Kanalizime
61.56%	69.01%	97.9%	35.78%

Tre sektorët më të mëdhenj (sipas vlerësimit të komunës)

Bujqësia

Turizmi

Teknologjia Informativë

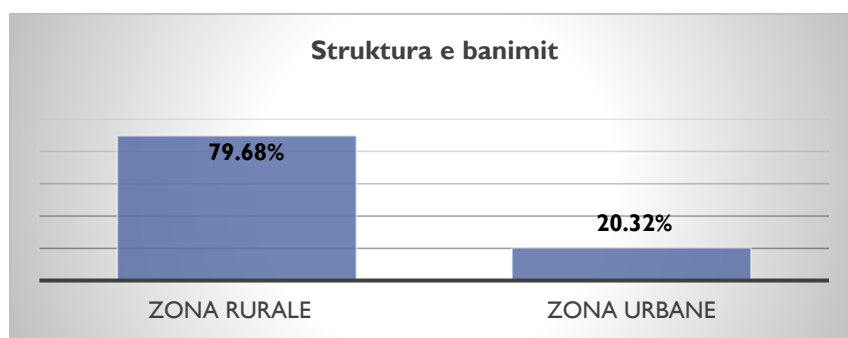
Demografia

Sipas të dhënave të fundit zyrtare të Agjencisë së Statistikave të Kosovës¹ të vitin 2011 Komuna e Kamenicës aktualisht ka 58 vendbanime, ku jetojnë 36,085 banorë dhe mosha mesatare është 31.5 vite. Por, vlen të theksohet se vlerësimet e fundit për vitin 2021 nga kjo agjenci janë 27,948 banorë, ku shihet se ka një tendencë e rënies së numrit të banorëve. Siç u theksua më lartë, bazuar në sipërfaqen e përgjithshme të komunës së Kamenicës në hektar në anën tekstuale është 41663 ha 23 ari 74m² ndërsa sipërfaqja e përgjithshme e komunës së Kamenicës në hektar në anën grafike është 41662 ha 81ari 71m², dhe dendësia aktuale e banorëve është 86 banorë/km².

Tabela 1. Karakteristikat demografike të Komunës

	Ekonomi familjare	Numri i banorëve	
		F	M
Zona urbane	1,400	3,584	3,747
Zona rurale	5,019	13,942	14,812
		17,526	18,559
Gjithsej	6,419	36,085	

Grafiku 1. Struktura e banimit në zona urbane dhe rurale

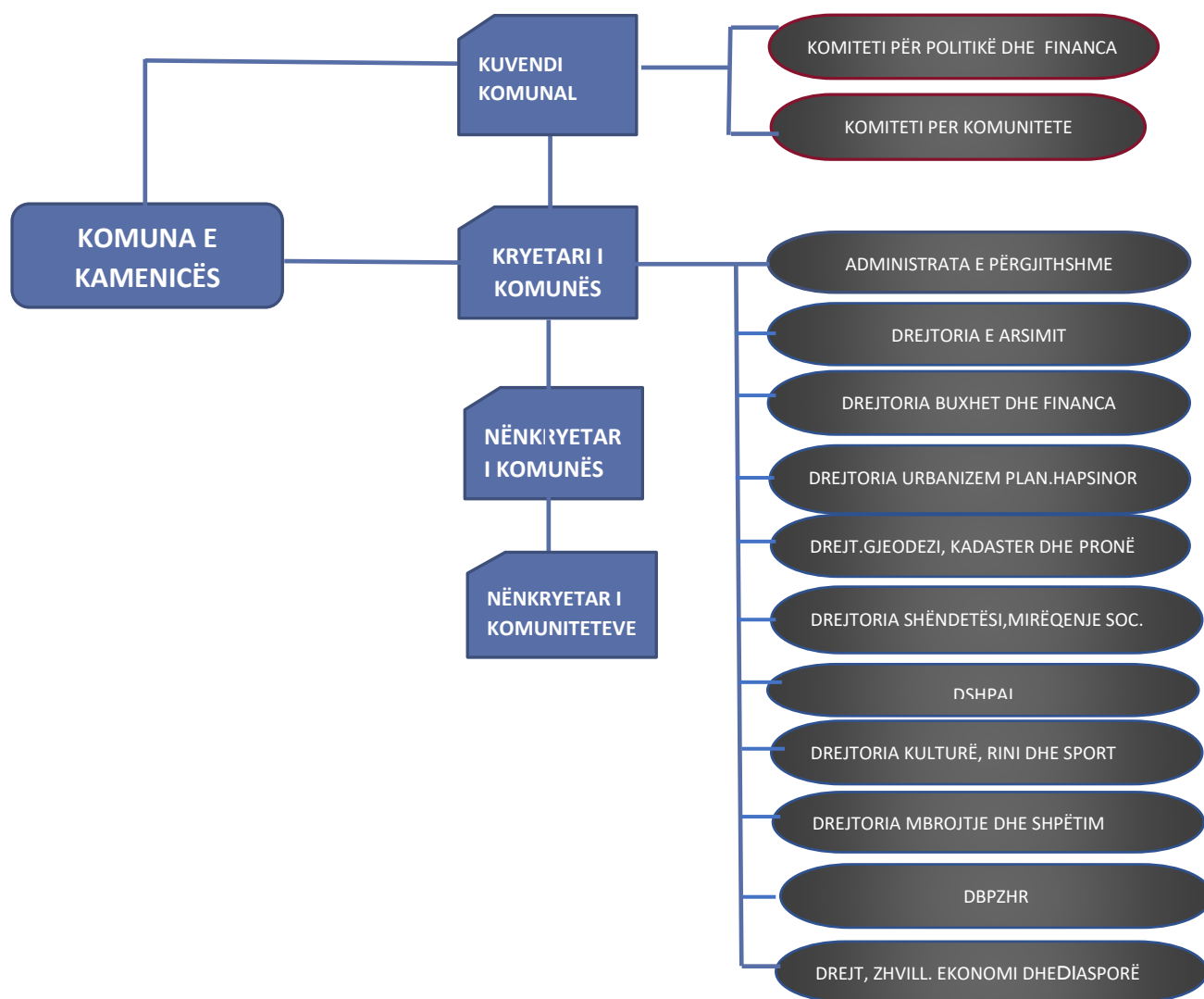
Grafiku 2. Struktura gjinore

Tabela 2. Struktura e moshës

Mosha	0-9 vjec	10-19 vjec	20-29 vjec	30-39 vjec	40-49 vjec	50-59 vjec	60-69 vjec	70-79 vjec	80+ vjec
Nr.banorëve	5,389	7,263	6,074	5,282	4,644	3,293	2,196	1,450	494

Struktura organizative e Komunës

Buxheti

Buxheti i komunës së Kamenicës i paraqitur në tabela të të hyrave dhe shpenzimeve

Tabela 3. Të hyrat

Burimi i të hyrave	Vlerësimi 2022	Vlerësimi 2023	Vlerësimi 2024	Vlerësimi 2025
Granti i përgjithshëm	4,071,728.00	5,360,529.00	5,744,369.00	6,119,851.00
Granti i Arsimit	4,659,800.00	4,483,745.00	4,676,318.00	4,688,580.00
Granti i Shëndetsisë	1,278,384.00	1,397,854.00	1,467,747.00	1,541,134.00
Shërbimet sociale Rezid.	177,250.00	183,000.00	185,000.00	185,000.00
Gjithësej Grantet	10,187,162.00	11,425,128.00	12,073,434.00	12,534,565.00
Të hyrat vetanake	883,430.00	956,771.00	995,593.00	1,037,707.00
GJITHSEJ BUXHETI	11,070,592.00	12,381,899.00	13,069,027.00	13,572,272.00

Tabela 4. Shpenzimet

Struktura e shpenzimeve	Vlerësimi 2022	Vlerësimi 2023	Vlerësimi 2024	Vlerësimi 2025
Paga dhe medijtja	7,642,413.00	7,566,476.00	7,604,308.00	7,642,330.00
Mallra dhe shërbime	1,769,200.00	1,943,000.00	2,005,300.00	2,058,300.00
Shpenzime komunale	211,800.00	238,000.00	245,000.00	255,000.00
Subvencione	343,000.00	447,000.00	542,000.00	557,000.00
Investime Kapitale	1,104,179.00	2,187,423.00	2,672,417.00	3,059,643.00
TOTALI	11,070,592.00	12,381,899.00	13,069,025.00	13,572,273.00

Punësimi

Në komunën e Kamenicës numri i të punësuarve në sektorin publik është 1116 të punësuar prej tyre 241 në administratë publike, 721 në arsim dhe 154 në shëndetësi.

Të dhënat nga Zyra Komunale e Punësimit në Kamenicë na tregojnë pasqyrën e punëkërkesve që janë të regjistruar.

Sipas këtyre të dhënave kemi 670 punëkërkes, 369 ose 55% meshkuj dhe 301 gra ose 45%.

Tabela 5. Gjinia e punëkërkesve

Kualifikimi i punëkërkesve	Femër	Mashkull
I pashkolluar	105	105
Shkolla fillore	28	40
Arsimi i mesëm profesional	70	174
Shkollë e mesme – Gjimnaz	42	38
Bachelor	50	10
Master	4	2
PhD	0	0
Shkolla e lartë	2	0
Total	301	369

Grafiku 3. Gjinia e punëkërkesve

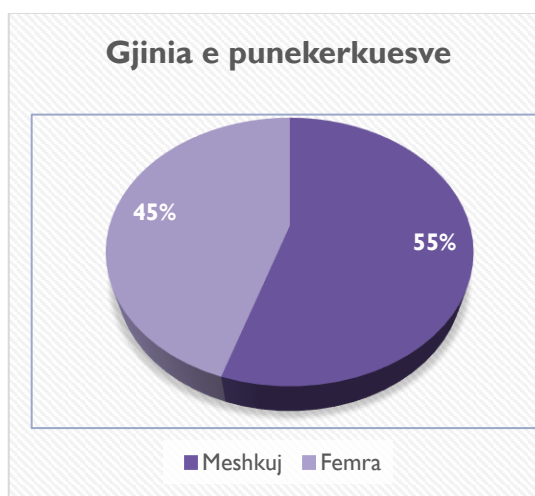

Tabela 6. Punëkërkesit sipas kualifikimeve

Kualifikimi i punëkërkesve	Numri i punëkërkesve	Përqindja
I pashkolluar	210	31.34%
Shkolla fillore	68	10.14%
Arsimi i mesëm profesional	244	36.41%
Shkollë e mesme – Gjimnaz	80	11.94%
Bachelor	60	8.95%
Master	6	0.89%
PhD	0	0
Shkolla e lartë	2	0.29%
Total	670	100%

Si punëkërkes të pakualifikuar konsiderohen ata që janë të pashkolluar, kanë përfunduar shkollën fillore ose edhe disa vite të shkollës së mesme, por që nuk kanë prova se zotërojnë ndonjë lloj profesioni. Fakti që kemi mbi 41.48% të punëkërkesve të pakualifikuar flet për nevojën e madhe që ata duhet të trajtohen në fusha specifike profesionale në Qendrën e Aftësimit Profesional në Gjilan.

Arsimi

Infrastruktura e shkollave është e mirë, objektet shkollore janë të përshtatshme për mbarëvajtjen e procesit edukativo-arsimor, furnizimi me ujë, ngrohje, qasje në kanalizim, gjendja e objekteve, gjendja e inventarit është gjithashtu e mirë, dhe numri i klasave 256, posedimi i kabineteve shkencore apo hulumtuese 33.

Mesatarja e notës së nxënësve nëpër shkolla është ; Arsimi Fillor 4.54 , Arsimi i mesëm i ulët 4.05 , dhe Arsimi i mesëm i Lartë 3.61. Mesatarja e pikëve në testin e arritshmërisë është e dhënë në dokumentin më poshtë në tabelë.

Tabela 7. Numri i nxënësve

	Nr.institucioneve	Nr.nxënësve
Shkolla	21	3418
Çerdhe	2	144
Totali	23	

Gjithashtu në kuadër të IAAP „Andrea Durrsaku” në Kamenicë është edhe arsimi jo formal apo arsimi për të rritur në kuadër të të cilit mësimet i ndjekin 34nx. në këto drejtime; Elektroteknikë – profili informatikë 3 nxënës dhe Instalues elektrik 7 nxënës, Ndërtimtari 10 nxënës, Makineri profile instalues i ujit ngrohjes dhe klimatizim 7- nxënës dhe metalpunues 7 nxënës. Por nuk përjashtohet mundësia që në të ardhmen të kemi dhe forma tjera të organizimit të arsimit joformal për aftësimin më të shpejt të kandidatëve sipas kërkesës së tyre apo të kompanive të ndryshme të komunës sonë.

Shëndetësia

- 1 Qendër Kryesore e Mjekësisë Familjare (QKMF),
- 3 Qendra të Mjekësisë Familjare (QMF) dhe
- 17 Njësi të Kujdesit Ambulantor-Ambulanca e Mjekësisë Familjare (AMF).

Nga 17 Njësi të Kujdesit Ambulantor, 12 prej tyre janë jashtë funksionit.

Funksionale janë ato në fshatrat:

1. AMF Koretin
2. AMF Topanicë
3. AMF Karaçevë
4. AMF Shipashnicë
5. AMF Bosce

Mosfunksionimi disa nga AMF- ve në disa fshatra është si pasojë e mungesës së stafit mjekësor ku kanë ndikuar dy (2) faktorë: migrimi i personelit mjekësor dhe ndarja e specializimeve e po ashtu edhe migrimi i banorëve në qytet.

Tabela 8. Shërbimet e Qendrës Kryesore të Mjekësisë Familjare (QKMF) – Kamenicë gjatë vitit 2022

Shërbimet shëndetësore	Numri i shërbimeve 2022
Numri i vizitave në QKMF	102359
Numri i përgjithshëm i shërbimeve shëndetësore	357705
Numri i vizitave shtëpiake	1198
Numri i shërbimeve të ofruara në kujdesin shtëpiak	7678
Numri i shërbimeve laboratorike	129938
Numri i shërbimeve radiologjike	4551
Numri i shërbimeve të mamografisë	1809

Kultura, Sporti dhe Rinia

Zhvillimi i jetës kulturore në përgjithësi në komunën tonë përfshinë disa fusha të artit si muzika, teatri, filmi, piktura, fotografia, këngët dhe vallet, letërsia etj. Gjatë një viti kalendarik, ky sektor mirret me shënimin e disa datave dhe manifestimeve tradicionale siç janë:

Flaka e Janarit, Dita e Pavarësisë së Republikës së Kosovës (17 shkurti), Epopeja e UÇK-së (5-6-7 marsi), Lulëkuqet e Prillit, Qershori i Lirisë (18 qershori, Dita e Çlirimit të Kamenicës), Ditët e Diasporës, Dita e Flamurit (28 nëntori), si dhe data tjera të shënuara si: 1 Qershori – Dita e Fëmijëve, Dita Ndërkombëtare e Librit etj.

Në vitin 2023 është lansuar edicioni i parë i “Kamenica Summer Fest” ku janë organizuar shumë aktivite kulturore e sportive si: Motocross, Streetball, Beach volley, Koncert, Turne në futboll, Turne në shah, Stand up Comedy, Kinema verore, Ekspozita, Hiking etj

Foto 1. Kamenica Summer Fest – Gara në Motocross

Foto 2. Kamenica Summer Fest – Streetball

Foto 3. Kamenica Summer Fest – Beach Volley

Foto 4. Panairi i Prodhimeve Vendore

Sektori për Sport përveç menaxhimit që i bën Palestrës së Qytetit dhe Stadiumit të Qytetit “Agush Isufi” ku zhvillojnë aktivitet e tyre shumë klube sportive, mirret dhe ndihmon në organizimin e garave dhe turneve dhe ngjarjeve të ndryshme sportive komunale, regjionale e kombëtare.

Foto 5. Kamenica Summer Fest – Turniri tradicional në futboll në Roganë

Në Komunën e Kamenicës funksionojnë gjithsej 16 klube sportive

- K.A. Rogana
- K.Rogana
- K.F. Kika
- K.F. Besa
- K.F. Dardana10
- K.V. Feniks F
- Klubi i Peshkimit “Mlyshi”
- Klubi i Badmintonit “Arbëria”
- Klubi i Karatesë “Arbëria”
- Shkolla e Futbollit “Dardana”
- Klubi i Shahut “Dardana”
- K.V. Feniks M
- Klubi I Badmintonit “Rogana”
- Klubi Triathlonit “Dardana”
- Klubi i Çiklizmit “Dardana”
- Klubi i Skijimit “Kika”

Sektori për Rini mirret me organizimin e aktiviteteve rinore me karakter edukativ, përmbajtësor; me qëllim të zhvillimit të mendimit kritik, aktivizimit qytetar, aftësive të buta, etj. Ky sektor organizon debate, kurse, trajnime, punëtori, ekspozita, gara e lojëra të ndryshme, aksione simbolike etj. Tashmë së fundi ka një fokus akoma më të shtuar ndaj sektorit të rinisë, sepse me planet buxhetore ka një linjë të veçantë të për financimin e aktiviteteve rinore.

Foto 6. Shfaqje e baletit

Foto 7. Aktivitete rinore

Në Komunën e Kamenicës gjinden më shumë se 40 asete të mbrojtura të trashëgimisë kulturore arkeologjike e arkitekturore. Zyra për Trashëgimi Kulturore në Komunën e Kamenicës, bën vizita sistematike nëpër këto lokalitete e objekte me qëllim të observimit të gjendjes dhe raportimit tek institucionet relevante qendrore, angazhohet në sigurimin e fondeve, nga

institucionet apo organizatat që mirren me trashëgimin kulturore, për konservimin dhe restaurimin e objekteve etj. Gjithashtu organizon ekspozita me motive nga trashëgimia jonë kulturore, vizita në terren me nxënës ose delegacione të ndryshme që vizitojnë komunën etj.

Në dokumentin **Lista e Trashëgimisë për Mbrojtje të Përkohshme** (Ministria për Kulturë, Rini dhe Sport) nga Komuna e Kamenicës gjenden gjithsej 47 asete, prej tyre:

- 21 nga kategoria arkeologjike
- 22 nga kategoria arkitekturore
- 4 nga kategoria objekte të luajtshme

Foto 8. Trashëgimi kulturore – Kulla e Nuhi Berishës

Foto 9. Xhamia e Meshinës

Ekonomia

Drejtoria për Zhvillim Ekonomik dhe Diasporë ka për qëllim ndërtimin e kapaciteteve ekonomike të zonës lokale për të përmirësuar cilësinë e jetës për të gjithë qytetarët, duke krijuar kushte të favorshme për bizneset lokale, promovuar potencialet për zhvillimin e turizmit dhe njehërit duke pasur një Diasporë shumë të fuqishme të shërbej në krijimin e urave lidhëse, përmes investimeve të Diasporës, me Komunën dhe qytetarët e saj.

Komuna e Kamenicës pronën komunale e jep në shfytëzim për investitorë potencial të cilët idetë e tyre mund t'i jetësojnë duke shfrytëzuar pronën komunale.

Numri i bizneseve të regjistruara dhe atyre aktive në komunën e Kamenicës ka mospërputhje pasi që shumë biznese janë të regjistruara por nuk janë aktive për arsye nga më të ndryshmet.

Tabela 9. Raporti i bizneseve të regjistruara dhe aktive

Periudha	Biznese të regjistruara	Biznese aktive
2000-2018	2213	817
2000-2022	2621	1032

Tabela 10. Ndarja e bizneseve të regjistruara dhe aktive në bazë të veprimtarive 2000-2022

Veprimtaria	Biznese të regjistruara		Biznese aktive	
	Nr. bizneseve	Përqindja %	Nr. bizneseve	Përqindja %
Prodhuese	592	22.58%	235	22.77%
Shërbyese	931	35.52%	386	37.40%
Tregtare	870	33.19%	320	31%
Ndërtimore	228	8.69%	91	8.81%
	2621	100%	1032	100%

Tabela 11. Ndarja e bizneseve të regjistruara dhe aktive në bazë të gjinisë 2000-2022

Gjinia	Biznese të regjistruara		Biznese aktive	
	Nr.bizneseve	Përqindja	Nr.bizneseve	Përqindja
Meshkuj (M)	2154	82.18%	845	81.87%
Femra (F)	467	17.81%	187	18.12%
	2621	100%	1032	100%

Tabela 12. Krahasimi i bizneseve të regjistruara dhe të shuara mes vitit 2020 dhe 2021

Viti	Nr. bizneseve të regjistruara	Nr. bizneseve të shuara
2020	134	36
2021	98	32

Siguria

Siguria në Komunën e Kamenicës vlerësohet e qetë dhe stabile. Përveç institucioneve shtetërore, Komuna ka edhe Këshillin Komunal për Siguri në Bashkësi. Ky Këshill ka vizion të përmirësimit të sigurisë dhe stabilitetit në bashkësi. Struktura e tyre përfshin një gamë të gjerë akterësh ndër-sektorial, të cilët luajnë një rol afatgjatë të rritjes së sigurisë në bashkësi.

KKSB-ja ka një qasje të gjerë në ofrimin e sigurisë si dhe përgjegjësve për ofrimin e një mjedisi të sigurt.

Bujqësia

Nga sipërfaqja e përgjithshme e Komunës së Kamenicës 58 % prej tyre janë tokë bujqësore, kurse 42 % janë sipërfaqe pyjore. Bujqësia në komunën tonë është sektori më i rëndësishëm, pasi që pjesa më e madhe e popullatës së komunës sonë është e angazhuar në këtë sektor. Gjendja e bujqësisë në komunën tonë karakterizohet me ferma të vogla, dhe mesatare 2.2 - 2.4 ha, të shpërndarë në 7 - 8 ngastra për fermë. Me prodhimtari nën mesatare të rajonit, pa mbështetje profesionale. Mbi 70 % e popullatës jeton në zonat rurale, dhe ekskluzivisht merren me bujqësi dhe pylltari.

Sektorët e bujqësisë:

Lavërtaria - Prodhimtaria bujqësore

Sa i përket sektorit të lavërtarisë në komunën tonë kemi kultivimin e këtyre llojeve të drithërave si:

Tabela 13. Llojet e drithërave

Nr.	Lloji i Drithërave	Sipërfaqja në / ha.
1	Kultivimi i Grurit	mbi 2000
2	Kultivimi i Misrit	rreth 1200
3	Kultivimi i Elbit	100
4	Kultivimi i Tërshërës	150
5	Kultivimi i Thekrës	10

Blegtoria

Zhvillimi i blegtorisë në vend është në varëshmëri nga trendet e zhvillimit të përgjithshëm ekonomik të vendit. Prej llojeve të kafshëve, më së shumti kultivohen lopë qumështore të llojit Laramanja e vendit, Sientali, Hollshtajni etj. dhe majmëria e viçave për trashje.

Tabela 14. Kultivimi i llojeve të kafshëve

Nr.	Lloji i Kafshëve	Numri i Krerëve
1	Kultivimi i lopëve qumështore	3000
2	Kultivimi i Mëshqerrave	500
3	Kultivimi i viçave për majmëri / trashje	400
4	Kultivimi i deleve qumështore	4,500
5	Kultivimi i qengjave	5,000
6	Kultivimi dhive qumështore	700
7	Kultivimi i kecave	900
8	Kultivimi dosave	500
9	Kultivimi gicave	1,500
10	Kultivimi i kuajve	50
11	Kultivimi i bletëve	9000
12	Kultivimi i shpezëve	55,000

Perimkultura

Kulturat perimtare kultivohen në një sipërfaqe mbi 200 ha. (spec, domate, patate, shalqi etj. etj.) të cilat kultivohen në fushë të hapur dhe në serra. Në serra kultivohen; speci, domatja, trangulli, lakra, qepujka, llojet e sallatave të gjelbëra.

Tabela 15. Kultivimi i perimeve

Nr.	Lloji i Perimeve	Sipërfaqja në / ha.
1	Kultivimi i specit	50
2	Kultivimi i domatja	20
3	Kultivimi i patate	50
4	Kultivimi i trangujve	2
5	Kultivimi i qepës	15
6	Kultivimi i hudhërës	2
7	Kultivimi i lakrës	8
8	Kultivimi i shalqinit	50
9	Kultivimi i pjeprës	5
10	Kultivimi i kungullit dhe kungullit të misirit	30

Pemtaria

Pemët kultivohen në një sipërfaqe mbi 250 ha, (mollë, kumbull, dardhë, arra, lajthi) etj. Prej kulturave dominante janë molla dhe kumbulla, por vlen të ceket se kemi edhe shtim të arrës dhe lajthisë.

Tabela 16. Sipërfaqet e mbjella me pemë

Nr.	Lloji i Pemëve	Sipërfaqja në /ha.
1	Kultivimi i Mollës	100
2	Kultivimi i Dardhës	15
3	Kultivimi i Kumbullës	50
4	Kultivimi i Arrës	80
5	Kultivimi i Lajthisë	12
6	Kultivimi i pemëve të imëta (manore)	10

Tabela 17. Pylltaria

Nr.	Emërtimi i Pyjeve	Sipërfaqja në / ha.
1	Pyje Private	9,623
2	Pyje Publike	9,118
	Gjithsej	18,741

Ambienti

Komuna e Kamenicës ka një raport të mirë me ambientin, që fillon nga pjesa urbane e qytetit deri te shtrirja e vendbanimeve tjera në gjithë territorin e komunës. Rëndësia e një ambienti të pastër sot është sfiduese për të gjitha komunat e Kosovës, edhe Kamenica si të gjitha komunat e tjera përballet me disa problematika të menaxhimit të mbeturinave kryesisht ato inerte. Kamenica për nga sipërfaqja hyn në komunat e mëdha kryesisht me një reliev i dominuar kodrinoro-malor por nga numri i banorëve hyn në komunat me demografi mesatare. Mungesa e zhvillimit të industrisë ka ndikuar që kjo komunë të ketë ambient të pastër. Qyteti deri më tani ka ruajtur vijën ndërtimore dhe sot konsiderohet qytet i qet me një ambient të pastër dhe bukurinë e lumit Krivareka që e përshkon pjesën urbane. Në Kamenicë prodhohet energji e gjelbër 32 MW nga era dhe 3 MW nga energjia diellore.

Foto 10. Kamenica

Foto 11. Pamja nga zonat malore të Kamenicës

Infrastruktura dhe Transporti

Komuna e Kamenicës shtrihet në Lindje të Kosovës. Pozita gjeografike e Komunës së Kamenicës është periferike në skajin më lindor të Kosovës, por është urë lidhëse në mes të Kosovës dhe komunave të Serbisë Jugore kryesisht të banuara me shqiptarë. Komuna e Kamenicës shtrihet në regjionin e Anamoravës dhe ka një pozitë të mirë gjeografike sidomos për zhvillimin e bujqësisë dhe turizmit.

Nëpërmjet magjistrales Gjilan-Bujanoc, lidhet me qendrat tjera të Kosovës.

Kamenicë - Gjilan 30 km

Kamenicë - Prishtinë 71 km

Kamenicë – Shkup 108 km

Kamenicë - Tiranë 306 km

Kamenicë - Porti i Durrësit 318 km

Aeroportet më të afërta janë:

Aeroporti i Prishtinës 90 km dhe

Aeroporti i Shkupit 130 km.

Turizmi

Zhvillimi i turizmit përbën një potencial të rëndësishëm për zhvillimin lokal të Kamenicës, sepse ofertën turistike e përmbushin shumë elemente, ku në bashkëveprim njëri me tjetrin rrisin produktet turistike, dhe kjo reflektohet edhe në qarkullimet turistike. Kamenica ka një sipërfaqe prej 416 km², me një relief kodrinoro-malor 60 %, ku në këtë formacion morfologjik shihet një pjesë e bukur e Gollakut, dhe lartësia më e lartë arrin në Gurin e Zi, 1223 m/lmd. Pikat tjera që janë të nivelit mbidetar rreth 1000 m/lmd, si Kika, Kranidelli, Busavata, japin një pamje të bukur të një pjese të Anamoravës, Maleve të Sharrit. Gjithashtu nga potenciali turistik natyror, janë edhe tre pellgje lumore, që shtrihen përgjatë gjithë teritorit si: Lumi i Desivojcës, Krivarekës dhe Lumi i Hogoshtit.

Përgjatë shtretërve të tyre shtrihen shumica e fshatrave që e përbëjnë 90% të popullësisë. Në fshatin Rubovc, në afërsi të qytetit ekziston edhe Lugu i Verdhë, që karakterizohet me liqe artificial, shkëmbi i madh mbi liqe, shtigje të ecjes, çiklizmit, Parku i Aventurave. Ofertën turistike të Kamenicës, e pasuron edhe trashëgimia kulturore, ku në gjithë hapësirën mund të vizitohet objekte arkeologjike të shekujve të para erës sonë, si Kalaja e Kulinës, e cila është në pjesën veriore të qytetit, pastaj themele të kishave ilire. Investimet në agro-turizëm, eko-turizëm, turizëm kulturor turizëm sportiv, turizëm shëndetësor, janë disa mundësi të mëdha për investime në këto kemi dhe shtrirjen infrastrukture. Si regjion deri më tani kjo hapësirë e Gollakut është e virgjër në ndërtimin e objekteve turistike, si bujtina, hotele etj.

Foto 8. Bujtina në Kranidell

Foto 9. Bujtina në Kikë

Foto 10. ZipLine – Lugu i Verdhë

Foto 11. Shtegu i ecjes

Foto 12. Maja e Kikës

Foto 13. Maja e Kranidellit

KONTAKTET

Adresa:

Rruga “Skenderbeu”, 62000 Kamenicë

Tel: 038 200 47628

Email: info.kamenica@rks-gov.net

ëeb: kk.rks-gov.net/kamenice/

Drejtoria për Zhvillim Ekonomik, Diasporë dhe Inovacion

Tel: 038 47 607

OPŠTINA KAMENICA

Ekonomski Profil Opštine Kamernica

Govor Predsednika

Poštovani,

Zadovoljstvo mi je da vam predstavim jasan i potencijalan profil ekonomskog razvoja Opštine Kamenica. Ovaj profil odražava dinamičnu prirodu kao i predstavljene mogućnosti za ulaganje i razvoj u Opštini Kamenica.

Naša strateška lokacija, dobro razvijena infrastruktura i radna snaga očevidno doprinose u naš ekonomski razvoj. Grad služi kao centar za inovacije i preduzetništvo, negovanjem jedne klime koja podstiče male poslovne delatnosti takođe i velika ulaganja za uspeh. Šta više, naš grad je uložio dosta toga u infrastrukturi, stvarajući povoljni ambijent za održivi ekonomski razvoj.

Naše angažovanje za održivost ogleda se na ekološku i poslovnu svest naše inicijative za poboljšanje iste. Ovi naponi ne samo da doprinose u blagostanje naše zajednice, nego takođe privlače inicijative i ideju za delatnost jačanjem naše pozicije kao jedan grad odgovornosti koji misli na budućnost.

Sektor turizma igra važnu ulogu u našu ekonomiju. Ovo ne samo da podstiče naša lokalna preduzeća, nego povećava kulturnu živahnost naše zajednice.

U pogledu razvoja radne snage, nastavićemo da saradujemo usko sa lokalnim obrazovnim ustanovama i centrima stručnog osposobljavanja za obezbeđivanje prilagodljive i sposobne radne snage. Ovo ulaganje u ljudskim izvorima je suštinski da bi podržali naš ekonomski razvoj i privlačili nova preduzeća koja traže kvalifikovanu radnu snagu.

U pogledu budućnosti, Kamenica ostaje posvećena za podsticanje sveobuhvatne i inovativne ekonomije. Opština Kamenica, takođe radila i na podršci postojećim preduzećima koja njihovu delatnost obavljaju u Kamenici. Istovremeno, kao institucija obećavamo da ćemo im biti dostupni i biti blizu njih ako žele da doprinesu pružajući svaku potrebnu pomoć.

Pozivam vas da neposredno vidite i istražujete mogućnosti koje naša opština pruža. Zajedničko angažovanje donosi zajedničke uspehe.

Iskreno,

Kadri Rahimaj

Predsednik Opštine Kamenica

Zelena, digitalna, razvijena Kamenica

Vizija Kamenice

Opština Kamenica – prirodno blago, mesto blagostanja, društvene, ekološke i ekonomske sredine.

Misija Kamenice

Da razvijamo lokalnu ekonomiju na uravnotežen način, poboljšanjem kvaliteta života za sve stanovnike naše opštine, pružanjem efikasnih i efektivnih usluga. Povećati komunikaciju i saradnju sa građanima i domaćim preduzećima, pružajući im podršku za poslovanje na povećanju proizvodnih kapaciteta, na segmentima gde je tržište atraktivnije. Da upoznamo ključnu ulogu koju imaju mladi u polju informativne tehnologije, i postavimo u funkciji lokalni ekonomski razvoj. Brinuti o prirodi i prirodnim resursima, povećanjem kapaciteta sa turističkim potencijalom za ruralni turizam.

Demografija

36085 stanovnika

Pol

Žena 17,526 ili 48.57%

Muškaraca 18,559 ili 51.53%

Starost

0-9 godina	5,389 stanovnika
10-19 godina	7,263 stanovnika
20-29 godina	6,074 stanovnika
30-39 godina	5,282 stanovnika
40-49 godina	4,644 stanovnika
50-59 godina	3,293 stanovnika
60-69 godina	2,196 stanovnika
70-79 godina	1,450 stanovnika
80+ godina	494 stanovnika

Etnička pripadnost

Albanaca	34,186 stanovnika
Srba	1,554 stanovnika
Turaka	5 stanovnika
Bošnjaka	9 stanovnika
Roma	240 stanovnika
Aškalije	0 stanovnika
Egipćana	0 stanovnika
Ostali	27 stanovnika

Naselja

58 naselja

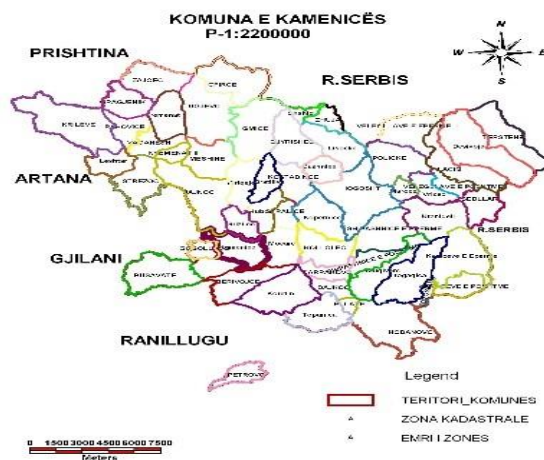
57 ruralnih naselja
1 gradsko naselje

Berivojce, Blato, Bosce, Bratilovce, Busovato, Dajkovce, Daždince, Desivoje, Feričeje, Gmince, Gogolovce, Građenik, Grizime, Đuriševce, Ajnovce, Odanovce, Ogošte, Kamenica, Gornje Karačevo, Donje Karačevo, Kololeć, Koprivnica, Koretin, Kostadince, Krajnidel, Kremenato I, Kremenato II, Kriljevo, Ljajčić, Lještar, Lisocka, Marovce, Mešine, Močare, Mučivrcce, Novoselo, Petrovce, Polička, Čarakovce, Oraovica, Rogačica, Robovac, Sedlare, Strelice, Šahić, Gornja Šipašnica, Donja Šipašnica, Trstena, Toponica, Tuđevce, Vaganeš, Gornje Veljeglavo, Donje Veljeglavo, Vrićevce, Zajčevce, Žuja.

Površina Opštine

417 km²

Budžet Opštine: 11,070,592.00 evra

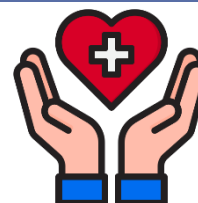
Obrazovanje

- Broj škola – 21
- Broj obdaništa - 2
- Broj dece u ranom obrazovanju - 144
- Broj učenika u osnovnim/srednjim školama - 3418

Zdravstvo

- GCPM - 1
- CPM - 3
- Procenat imunizacije
- Jedinice u selima (APM) - 17

Pristup osnovnim uslugama

Vodovod	Otpad	Internet	Kanalizacija
61.56%	69.01%	97.9%	35.78%

Tri najveća sektora (prema proceni opštine)

Poljoprivreda

Turizam

Informativna
Tehnologija

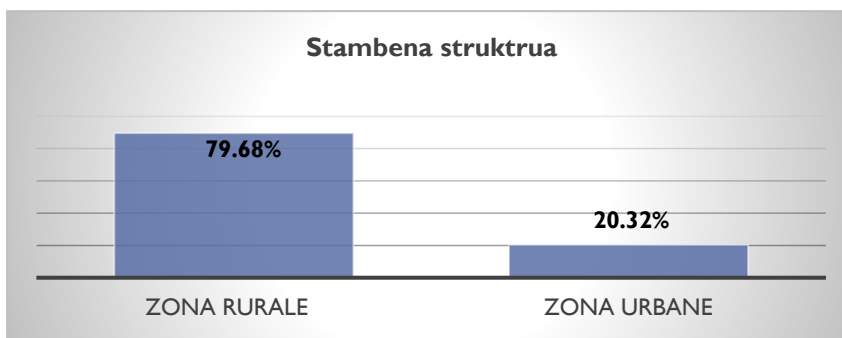
Demografija

Prema poslednjim službenim podacima Agencije za Statistiku Kosova¹ 2011 godine Opština Kamenica trenutno ima 58 naselja, u kojoj žive 36,085 stanovnika i prosečna starost je 31.5 godine. Ali, vredno je napomenuti poslednje procene za 2021 godinu od ove agencije ima 27,948 stanovnika, gde se vidi da ima tendencije opadanja broja stanovnika. Kao što je gore napomenuto, na osnovu celokupne površine opštine Kamenica po hektaru tekstualno je 41663 ha 23 ari 74m² dok celokupna površina opštine Kamenica po hektaru grafički je 41662 ha 81ari 71m², i trenutna gustina stanovnika po km² je 86 stanovnika.

Tabela 1. Demografske karakteristike Opštine

	Porodičnih Ekonomija	Broj stanovnika	
		Ž	M
Gradska zona	1,400	3,584	3,747
Ruralna zona	5,019	13,942	14,812
		17,526	18,559
Ukupno	6,419	36,085	

Grafika 1. Stambena struktura u gradskoj i ruralnim zonama

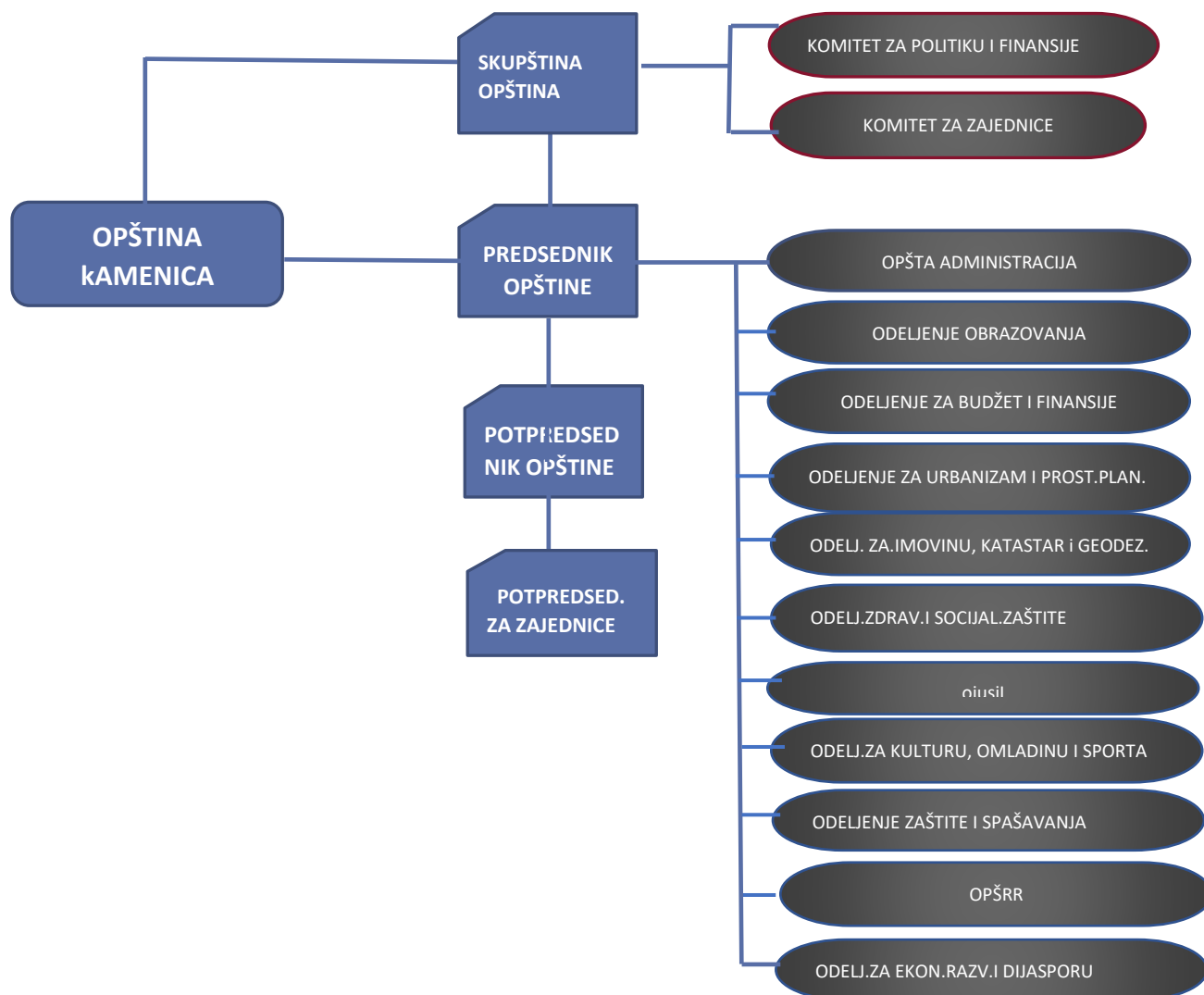
Grafika 2. Polna struktura

Tabela 2. Starosna struktura

Starost	0-9 godina	10-19 godina	20-29 godina	30-39 godina	40-49 godina	50-59 godina	60-69 godina	70-79 godina	80+ godina
Br.stanovnika	5,389	7,263	6,074	5,282	4,644	3,293	2,196	1,450	494

Organizaciona struktura Opštine

Budžet

Budžet opštine Kamenica prikazan je u tabeli prihoda i rashoda/troškova

Tabela 3. Prihodi

Izvor prihoda	Procena 2022	Procena 2023	Procena 2024	Procena 2025
Opšti Grant	4,071,728.00	5,360,529.00	5,744,369.00	6,119,851.00
Grant Obrazovanja	4,659,800.00	4,483,745.00	4,676,318.00	4,688,580.00
Grant Zdravstva	1,278,384.00	1,397,854.00	1,467,747.00	1,541,134.00
Stambeno Socijalne Usluge	177,250.00	183,000.00	185,000.00	185,000.00
Ukupno Grantovi	10,187,162.00	11,425,128.00	12,073,434.00	12,534,565.00
Sopstveni prihodi	883,430.00	956,771.00	995,593.00	1,037,707.00
UKUPNO BUDŽET	11,070,592.00	12,381,899.00	13,069,027.00	13,572,272.00

Tabela 4. Troškovi

Struktura troškova	Procena 2022	Procena 2023	Procena 2024	Procena 2025
Plate i dnevnice	7,642,413.00	7,566,476.00	7,604,308.00	7,642,330.00
Robe i usluge	1,769,200.00	1,943,000.00	2,005,300.00	2,058,300.00
Komunalni troškovi	211,800.00	238,000.00	245,000.00	255,000.00
Subvencije	343,000.00	447,000.00	542,000.00	557,000.00
Kapitalne Investicije	1,104,179.00	2,187,423.00	2,672,417.00	3,059,643.00
UKUPNO	11,070,592.00	12,381,899.00	13,069,025.00	13,572,273.00

Zapošljavanje

U Opštini Kamenica ukupan broj zaposlenih u javni sektor je 1116 zaposlenih od toga 241 u javnu administraciju, 721 u obrazovanje 154 u zdravstvo.

Podaci iz Opštinske Kancelarije za Zapošljavanje u Kamenici pokazuju pregled lica koji traže posao i koji su registrovani.

Prema ovim podacima imamo 670 koji traže zaposlenje, 369 ili 55% muškaraca i 301 žena ili 45%.

Tabela 5. Pol lica koja traže posao

Kvalifikacija lica koji traže posao	Žene	Muškaraca
Neobrazovanih	105	105
Osnovna škola	28	40
Srednja stručna sprema	70	174
Srednja škola – Gimnazija	42	38
Bechelor	50	10
Master	4	2
PhD	0	0
Viša Škola	2	0
Ukupno	301	369

Grafika 3. Pol lica koji traže posao

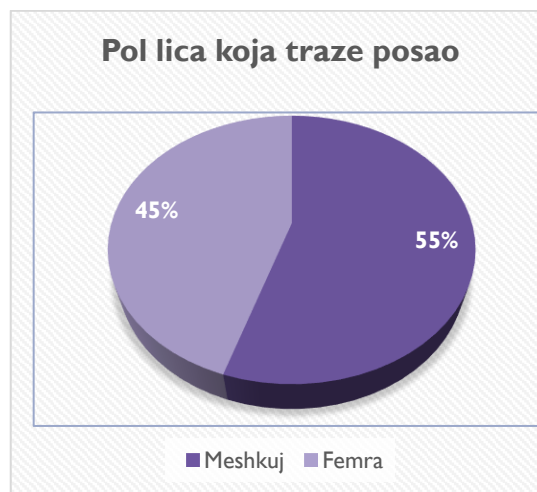

Tabela 6. Lica koja traže posao prema kvalifikaciji

Kvalifikacija lica koja traže posao	Broj lica koja traže posao	Procenat
Neobrazovanih	210	31.34%
Osnovna škola	68	10.14%
Srednja stručna sprema	244	36.41%
Srednja škola – Gimnazija	80	11.94%
Bechelor	60	8.95%
Master	6	0.89%
PhD	0	0
Viša Škola	2	0.29%
Ukupno	670	100%

Kao nekvalifikovana lica smatraju se ona koja nisu obrazovana završila osnovnu školu ili i još nekoliko razreda srednje škole, ali da nemaju podatke da vladaju neku vrste struke. Činjenica da ima preko 41.48% nekvalifikovanih tražitelja posla govori o velikoj potrebi da oni treba da su obučeni raznim određenim stručnim oblastima u Centar za Stručno Obrazovanje u Gnjilane.

Obrazovanje

Infrastruktura škola je dobra, školski objekti pogodni za održavanje vaspitno-obrazovni proces, vodosnabdevanje, grejanje, pristup u kanalizaciju, stanje objekata, stanje inventara je takođe dobro, i broj učionica 256, posedovanje naučnih ili istraživačkih 33.

Prosek ocena učenika po školama je: Osnovno Obrazovanje 4.54, Niže Srednje Obrazovanje 4.05, i Srednje Više Obrazovanje 3.61. Prosek bodova u testu dostignuća je prikazan u tabeli u nastavku.

Tabela 7. Broj učenika

	Br.institucija	Br.učenika
Škola	21	3418
Obdaništa	2	144
Ukupno	23	

Takođe u sklopu IOSO, „Andrea Durrsaku” u Kamenici je i neformalno obrazovanje ili obrazovanje za odrasle u sklopu kojeg nastavu pohađaju 34 učenika u sledećim smerovima; Elektrotehnika – profil informatike 3 učenika i električni Instalater 7 učenika, Građevinarstvo 10 učenika, Mašinerija profil vodoinstalatere, grejanja i klimatizacija 7- učenika i metaloprerađivača 7 učenika. Ali nije isključena mogućnost da u budućnosti imamo druge oblike organizovanja neformalnog i bržeg stručnog osposobljavanja kandidata po njihovoj potrebi ili raznih preduzeća naše opštine.

Zdravstvo

- 1 Glavni Centar Porodične Medicine (GCPM),
- 3 Centar Porodične Medicine (CPM) i
- 17 Jedinica Ambulantne Nege-Ambulante Porodične Medicine (APM).

Od 17 Jedinica Ambulantne Nege, 12 od njih su nefunkcionalne.

Funkcionalne selima u su:

1. APM Koretin
2. APM Toponica
3. APM Karačevo
4. APM Šipašnica
5. APM Bosce

Nefunkcionisanje nekih APM-e u nekoliko sela je posledica nedostatka medicinskog osoblja i uticala dva (2 faktora: migracija medicinskog osoblja i podela specijalizacija takođe i migracija stanovnika u gradu.

Tabela 8. Usluge Glavnog Centra Porodične Medicine (GCPM) – Kamenica tokom 2022 godine

Zdravstvene usluge	Broj usluga 2022
Broj vizita u GCPM	102359
Ukupan broj zdravstvenih usluga	357705
Broj kućnih vizita	1198
Broj usluga pružane u kućnoj nezi	7678
Broj laboratorijskih usluga	129938
Broj radioloških usluga	4551
Broj mamografskih usluga	1809

Kultura, Sport i Omladina

U razvoj kulturnog života u našoj opštini u celini su uključena nekoliko sela, umetnost i muzika, pozorište, film, slika, fotografija, pesme i igre, književnost itd. Tokom kalendarske godine, ovaj sektor se bavi obeležavanjem nekoliko datuma i tradicionalnih manifestacija kao što su:

Januarski Plamen, Dan Nezavisnosti Republike Kosova (17 februar), Ep o OVK-a (5-6-7 mart), Aprilski Mak, Juni Slobode (18 juni, Dan Oslobođenja Kamenice), Dani Dijaspore, Dan Zastave (28 novembari), kao i drugi datumi obeležavanja kao: 1 Juni – Dan Dece, Međunarodni Dan Knjige itd.

2023 Godine po prvi put lansiran prvo izdanje “Kamenica Summer Fest” tom prilikom je organizovano bezbroj aktivnosti kao: Motocross, Streetball, Beach volley, Koncert, Turnir u fudbalu, turnir u šahu, Stand up Comedy, letnji Bioskop, Izložbe, Hiking idr.

Foto 1. Kamenica Summer Fest – Motokros trke

Foto 2. Kamenica Summer Fest – Streetball

Foto 3. Kamenica Summer Fest – Beach Volley

Foto 4. Sajam domaćih proizvoda

Sektor Sporta osim upravljanja Sportske Dvorane i Gradskog Stadiona “Agush Isufi” u kojima se održavaju bezbroj aktivnosti sportskih klubova, bavi se i pomaže u organizovanju takmičenja, turnira i raznih sportskih opštinskih, regionalnih i nacionalnih događaja.

Foto 5. Kamenica Summer Fest – Tradicionalna turnir u fudbalu u Rogačici

U Opštini Kamenica funkcionišu ukupno 16 sportskih klubova

- A.K. Rogana/Rogačica
- K.Rogana/Rogačica
- F.K. Kika/Kitka
- F.K. Besa/Vera
- F.K. Dardana10/Kamenica 10
- O.K. Feniks F
- Ribolovački Klub “Mlyshi”/“Štuka“
- Klub za Badminton “Arbëria”
- Klub za Karate “Arbëria”
- Fudbalska Škola “Dardana”/“Kamenica“
- Šahovski Klub “Dardana”“Kamenica“
- O.K. Feniks M
- Klub za Badminton “Rogana”/“Kamenica“
- Klub Triatlona “Dardana”“Kamenica“
- Klub Biciklizma “Dardana”“Kamenica“
- Ski Klub “Kika”“Kitka“

Sektor za Omladinu se bavi organizacijom omladinskih aktivnosti vaspitnog i sadržajnog karaktera; ciljem razvoja kritičkog mišljenja, građanskog aktiviranja, blažih sposobnosti itd. Ovaj sektor organizuje rasprave, kurseve, treninge, radionice, izložbe, takmičenja i druge igre,

simbolične akcije itd. U poslednje vreme sekyor je fokusiran više prema omladinskom sektoru, jer planom budžeta ima posebnu liniju za finansiranje omladinskih aktivnosti.

Foto 6. Baletska predstava

Foto 7. Omaldinske Aktivnosti

U Opštini Kamenica nalaze se preko 40 zaštićenih stvari kulturnog arheološkog i arhitektonskog nasleđa. Kancelarija za Kulturno Nasleđe u Opštini Kamenica, vrši redovne posete po ovim lokalitetima i objektima ciljem observacije stanja i podnošenja izveštaja kod relevantnih centralnih institucija, angažuje se u obezbeđivanju fondova od institucija ili organizacija koja se bave kulturnim nasleđem, za konzervaciju i restauraciju objekata itd. Takođe organizuje izložbe sa motivima iz našeg kulturnog nasleđa, obilasci na teren sa učenicima ili raznim delegacijama koje posećuju našu opštinu itd.

U dokument **Spisak Nasleđa za Privremenu Zaštitu** (Ministarstvo za Kulturu, Omladinu i Sporta) iz Opštine Kamenica nalaze se ukupno 47 sredstava , od kojih:

- 21 iz arheološke kategorije
- 22 iz kategorije arhitekture
- 4 iz kategorije pokretni objekti

Foto 8. Kulturno nasleđe – Kula Nuhi Berisha

Foto 9. Džamija u Mešini

Ekonomija

Odeljenje za Ekonomski Razvoj i Dijaspору za cilj ima izgradnju ekonomskih kapaciteta lokalne zone za poboljšanje kvaliteta života za sve građane, stvarajući povoljne uslove za lokalna preduzeća, promocije potencijala za razvoj turizma i ujedno vrlo jake Dijaspore koju imamo da posluži stvaranju spojnih mostova, kroz ulaganja Dijaspore sa Opštinom, i njenim građanima.

Opština Kamenica opštinku svojini na korišćenje ustupa za potencijalna ulaganja kojima njihove ideje mogu oživljavati koristeći opštinsku svojini.

Broj registrovanih preduzeća i aktivnih u opštini Kamenica ima neusklađenosti jer većina preduzeća su registrovana dok ustvari nisu aktivne iz raznoraznih razloga.

Tabela 9. Izveštaj registrovanih i aktivnih preduzeća

Period	Registrovanih preduzeća	Aktivnih preduzeća
2000-2018	2213	817
2000-2022	2621	1032

Tabela 10. Podela registrovanih i aktivnih preduzeća na osnovu delatnosti 2000-2022

Delatnost	Registrovanih preduzeća		Aktivnih preduzeća	
	Br. preduzeća	Procenat %	Br. preduzeća	Procenat %
Proizvodnih	592	22.58%	235	22.77%
Uslužnih	931	35.52%	386	37.40%
Trgovačkih	870	33.19%	320	31%
Građevinskih	228	8.69%	91	8.81%
	2621	100%	1032	100%

Tabela 11. Podela registrovanih i aktivnih preduzeća po polnoj osnovi 2000-2022

Pol	Registrovanih preduzeća		Aktivnih preduzeća	
	Br. preduzeća	Procenat %	Br. preduzeća	Procenat %
Muškaraca (M)	2154	82.18%	845	81.87%
Žena (Ž)	467	17.81%	187	18.12%
	2621	100%	1032	100%

Tabela 12. Upoređenje registrovanih i ugašenih preduzeća između 2020 i 2021 godine

Godina	Br. registrovanih preduzeća	Br. ugašenih preduzeća
2020	134	36
2021	98	32

Bezbednost

Bezbednost u Opštini Kamenica je ocenjena kao mirna i stabilna. Osim državnih institucija, i Opština poseduje i Opštinski Savet za Bezbednost u Zajednici. Ovaj Savet za viziju ima poboljšanje bezbednosti i stabilnost u zajednici. Njihova struktrua uključuje opširnu gamu međusektorijskih aktera koji igraju dugoročnu ulogu za povećanje bezbednosti u zajednici.

OSBZ-e ima širok pristup u pružanju bezbednosti i odgovornosti za bezbedno okruženje.

Poljoprivreda

Od ukupne površine u Opštini Kamenica 58 % toga je poljoprivredno, dok 42 % su šumske površine. Poljoprivreda u našoj opštini je najvažniji sektor, jer veći deo stanovništva naše opštine je angažovano u ovaj sektor. Situacija u poljoprivredi u našoj opštini karakteriše se malim i srednjim farmama 2.2 - 2.4 ha, podeljeno na 7 - 8 parcela po farmi, proizvodnjom ispod proseka regiona, bez stručne podrške. Iznad 70 % stanovništva živi u ruralnim zonama i isključivo se bavi poljoprivredom i šumarstvom.

Poljoprivredni sektori

Oraonice – Poljoprivredna proizvodnja

Što se sektora oraonice tiče u našoj opštini gaje se ove vrste žitarica kao:

Tabela 13. Vrste Žitarica

Br.	Vrste Žitarica	Površina u / ha.
1	Gajenje Pšenice	mbi 2000
2	Gajenje Kukuza	rreth 1200
3	Gajenje Ječma	100
4	Gajenje Ovsa	150
5	Gajenje Raža	10

Stočarstvo

Razvoj stočarstva u zemlji zavisi od opšteg razvojnog ekonomskog trenda zemlje. Od vrsta stoke se najviše uzgaja mužna krava Šara domaća, Sientalka, Holeinstein itd. i tov teladi za tov.

Tabela 14. Uzgoj životinjskih vrsta

Br.	Vrsta Životinja	Broj Grla
1	Uzgoj muznih krava	3000
2	Uzgoj teladi	500
3	Uzgoj teladi za tov	400
4	Uzgoj muznih ovaca	4,500
5	Uzgoj jagnjetine	5,000
6	Uzgoj muznih koza	700
7	Uzgoj jaretine	900
8	Uzgoj krmača	500
9	Uzgoj prasadi	1,500
10	Uzgoj konja	50
11	Uzgoj pčela/pčelarstvo	9000
12	Uzgoj živinarstva	55,000

Povrtarstvo

Kulture povrtarstva gaje se na površini preko 200 ha. (paprika, paradajz, krompir, lubenica itd.) gaje se na otvoreno polje i u plastenike. U plastenike se gaji paprika, paradajz, krastavac, kupus, luk i vrste zelene salate.

Tabela 15. Gajenje povrća

Br.	Vrsta Povrća	Površina u / ha.
1	Gajenje paprike	50
2	Gajenje paradajza	20

3	Gajenje krompira	50
4	Gajenje krastavca	2
5	Gajenje crnog luka	15
6	Gajenje belog luka	2
7	Gajenje kupusa	8
8	Gajenje lubenice	50
9	Gajenje dinje	5
10	Gajenje tikve i kukuruzne tikvice	30

Voćarstvo

Voće se gaji na površini preko 250 ha, (jabuka, šljiva, kruška, orah, lešnik) itd. Od dominantnih kultura su jabuka i kruška, ali treba navesti imamo povećanje gajenja oraha i lešnika.

Tabela 16. Zasađene površine voćem

Br.	Vrsta Voća	Površina u /ha.
1	Gajenje Jabuke	100
2	Gajenje Kruške	15
3	Gajenje Šljive	50
4	Gajenje Oraha	80
5	Gajenje Lešnika	12
6	Gajenje i sitnog voća	10

Tabela 17. Šumarstvo

Br.	Naziv Šuma	Površina u / ha.
1	Privatne Šume	9,623
2	Javne Šume	9,118
	Ukupno	18,741

Ambijent

Opština Kamenica dobro stoji što se ambijenta tiče i počinje sa gradskog predela do prostiranja drugih naselja na celoj teritoriji opštine. Značaj čiste sredine danas je izazov za

sve opštine na Kosovu. I Kamenica kao i ostale opštine suočava se sa nekoliko problema, upravljanje otpadom uglavnom inertnim. Kamenica po površini spada u većim opštinama uglavnom sa dominiranim brdovito-planinskim reljefom, ali po broju stanovnika spada u opštinama sa prosečnom demografijom. Nedostatak razvoja industrije uticalo je na to da da ima čist ambijent. Grad je do sada sačuvao građevinsku liniju i smatra se tihim gradom i čistim ambijentom i lepotom Krive Reke koja prolazi kroz gradski deo. U Kamenici se proizvodi zelena energija 32 MW iz vetra i 3 MW od sunčeve energije.

Foto 10. Kamenica

Foto 11. Pogled sa planinskih Zona Kamenice

Infrastruktura i Transport

Opština Kamenica nalazi se na Istoku Kosova. Geografski položaj Opštine Kamenica je periferni na najistočnom delu Kosova, ali je spojni most između Kosova i opština na Jugu

Srbije, uglavnom nastanjenih sa albancima. Opština Kamenica nalazi se u region Pomoravlja i ima povoljan geografski položaj naročito za razvoj poljoprivrede i turizma..

Preko magistrale Gnjilane-Bujanovac, povezana sa drugim Kosovskim centrima.

Kamenica – Gnjilane 30 km

Kamenica - Priština 71 km

Kamenica – Skoplje 108 km

Kamenica - Tirana 306 km

Kamenica - Luka Drač 318 km

Najbliži Aerodromi su:

Aerodrom Priština 90 km i

Aerodrom Skoplje 130 km.

Turizam

Razvoj turizma sadrži važan potencijal za lokalni razvoj Kamenice, jer turističku ponudu ispunjavaju mnogo elemenata, gde u sudelovanju jedan sa drugim povećavaju turističke proizvode, i to se odražava i u turističkom prometu. Kamenica ima površinu od 416 km², sa brdovito-planinskim reljefom 60 %, kojim u ovoj morfološkoj formaciji vidi se dobar deo Golaka, i najveća visina dostiže kod Crn Kamen, 1223 m/lmd. Druge tačke koje su nivoa nadmorske visine oko 1000 m/lmd, su kao Kitka, Krajnidel, Busovato, koje daju lep izgled dobrom delu Pomoravlja, Šar Planina. Takođe od prirodnog turističkog potencijala su tri rečna sliva, koji se nalaze uzduž cele teritorije kao Reka Desivojce, Kriva Reka i Reka Ogošte.

Uzduž njihovih korita nalazi se veliki broj sela koji čine 90% stanovništva. U selo Robovac blizu grada postoji i Žuti Žleb, koji se karakteriše veštačkim jezerom, veliki artificial, velika stena nad jezerom, staze za hod, biciklizam, Avanture Park. Turističku ponudu Kamenice obogaćuje i kulturno nasleđe, svi mogu posetiti celu površinu sa arheološkim objektima vekova pre naše ere. Kao Kulinska Tvrđava, koja se nalazi na severnom delu grada, dalje temelji Ilirskih crkava. Ulaganja u agroturizam, ekoturizam, kulturni turizam, sportski turizam, zdravstveni turizam, su neke veće mogućnosti za ulaganja u njima imamo i kulturno infrastrukturno proširenje. Kao region do sada ovaj prostor Golaka je nevin u pogledu izgradnje turističkih objekata, kao konačista, hotela itd.

Foto 8. Prenočište u Krajnidel

Foto 9. Prenočište u Kitki

Foto 10. ZipLine – Žuti Žleb

Foto 11. Staza za hod

Foto 12. Vrh Kitke

Foto 13. Vrh Krajnidela

KONTAKTI

Adresa:

Ulica "Skenderbeu", 62000 Kamenica

Tel: 038 200 47628

Email: info.kamenica@rks-gov.net

veb: kk.rks-gov.net/kamenice/

Odeljenje za Ekonomski Razvoj, Dijasporu i Inovaciju

Tel: 038 47 607

Prevod: Rexhep Ibrahim

THE MUNICIPALITY OF KAMENICA

Economic profile of Municipality of Kamenica

The word of Mayor

Dear citizens,

I am pleased to present to you a clear and potential profile of the economic development of the Municipality of Kamenica. This profile reflects the dynamic nature as well as the presented opportunities for investment and development of the Municipality of Kamenica.

Our strategic location, well-developed infrastructure and workforce contribute significantly to our economic success. The city serves as a hub for innovation and entrepreneurship, fostering a climate that encourages both small businesses and larger investments to succeed. Furthermore, our city has made significant investments in infrastructure creating a favorable environment for sustainable economic development.

Our commitment to sustainability and environmental and business consciousness is reflected in our initiatives to improve this. These efforts not only contribute to the well-being of our community, but also attract business initiatives and ideas, reinforcing our position as a responsible and forward-thinking city.

The tourism sector plays an important role in our economy. This not only boosts our local businesses, but also enhances the cultural vibrancy of our community. In terms of workforce development, we have and will continue to work closely with local educational institutions and vocational training centers to ensure a skilled and adaptable workforce. This investment in human capital is essential to sustain our economic growth and attract new businesses that require a skilled workforce.

As we look to the future, Kamenica remains committed to fostering an inclusive and innovative economy. The municipality of Kamenica has also worked to support existing businesses that develop their activities in Kamenica. At the same time, as an institution we promise to be accessible and close to those who want to contribute by offering any necessary help.

I invite you to take a closer look and explore the possibilities that our municipality offers. Shared commitment brings shared success.

Sincerely,
Kadri Rahimaj
Mayor of Municipality of Kamenica

Green, digital, developed Kamenica
Vision of Kamenica

The municipality of Kamenica - a natural treasure, a place of well-being and social, environmental and economic balance.

The mission of Kamenica

To develop the local economy in a balanced way, increasing the quality of life for all residents of our municipality, offering efficient and effective services. To increase communication and cooperation with citizens and local businesses, offering you support in doing business to increase production capacity, in segments where the market is more attractive. Let's recognize the key role that young people have in the field of information technology, and put it in the function of development local economy. To take care of nature and natural resources, increasing the capacities with touristic potential for rural tourism.

Demographics

36085 residents

Gender

Female 17,526 or 48.57%
Male 18,559 or 51.53%

Age

0-9 years old 5,389 residents
10-19 years old 7,263 residents
20-29 years old 6,074 residents
30-39 years old 5,282 residents
40-49 years old 4,644 residents
50-59 years old 3,293 residents
60-69 years old 2,196 residents
70-79 years old 1,450 residents
80+ years old 494 residents

Ethnicity

Albanian 34,186 residents
Serian 1,554 residents
Turkish 5 residents
Bosniak 9 residents
Rom 240 residents
Ashkali 0 residents
Egyptian 0 residents
Others 27

Settlements

58 settlements

57 rural settlements
1 urban settlements

Berivojcë, Bllatë, Boscë, Bratilloç, Busavatë, Dajkoc, Dazhnicë, Desivojcë, Feriqevë, Gmicë, Gogolloç, Gragjenik, Grizime, Gjyrishec, Hajnoc, Hodonoc, Hogosht, Kamenicë, Karaqevë e Epërme, Karqevë e Poshtme, Kolloleq, Kopërnice, Koretin, Kostadincë, Kranidell, Kremenatë I, Kremenatë II, Krilevë, Lajciq, Leshtar, Lisockë, Marocë, Meshinë, Mocar, Mucivërc, Novosellë, Petroc, Polickë, Qarrakoc, Rahovicë, Rogaqicë, Ruboc, Sedllar, Strellicë, Shahiq, Shipashnicë e Epërme, Shipashnicë e Poshtme, Tërstenë, Topanicë, Tugjec, Vaganesh, Velegllavë e Epërme, Velegllavë e Poshtme, Vriqec, Zajqec, Zhujë.

The area of municipality **417 km²**

The budget of the municipality of Kamenica: **11,070,592.00 euros**

Education

- The number of schools – 21
- The number of kindergarten - 2
- The number of children in early education - 144
- The number of the students in primary\secondary school- 3418

Sanitary or Health

- QKMF - 1
- FMC - 3
- The percentage of immunization
- Units in village (AMF) - 17

Acces to basic services

Water service	Garbage	Internet	Sanitation
61.56%	69.01%	97.9%	35.78%

The three largest sectors (according to the assessment of the municipality of Kamenica)

Agriculture

Tourism

Information technology

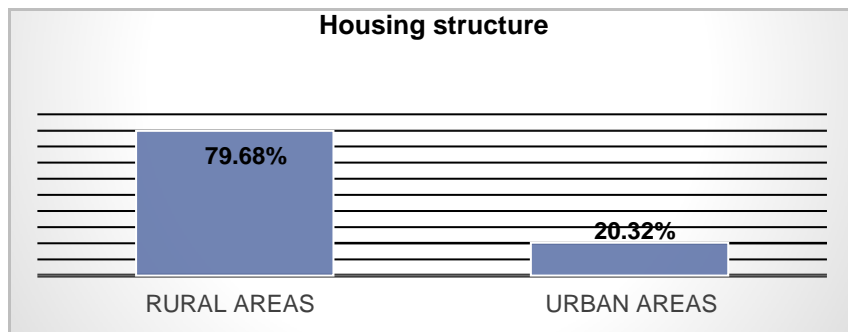
Demographics

According to the latest official data of the Statistics Agency of Kosovo of 2011, the Municipality of Kamenica currently has 58 settlements, where 36,085 inhabitants live and the average age is 31.5 years. However, it is worth noting that the latest estimates for 2021 from this agency are 27,948 inhabitants, where it can be seen that there is a tendency of the number of inhabitants to decrease. As mentioned above, based on the total area of the municipality of Kamenica in hectares on the textual side is 41663 ha 23 ari 74m² while the total area of the municipality of Kamenica in hectares on the graphic side is 41662 ha 81 ari 71m², and the current population density is 86 inhabitants/km².

Table 1. Demographic characteristics of the Municipality

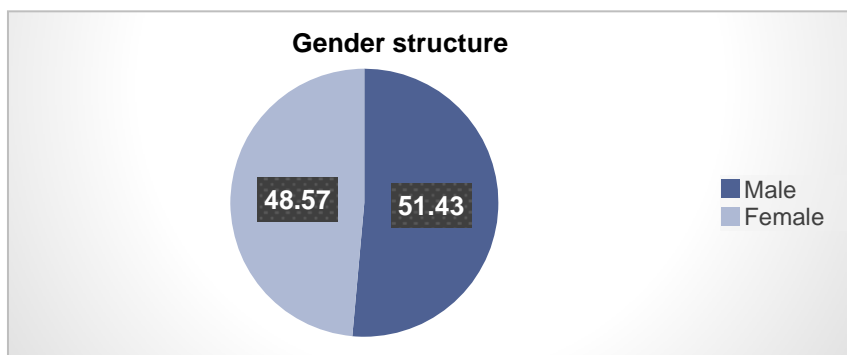
	Family economy	The number of residents	
		F	M
Urban zone	1,400	3,584	3,747
Rural zone	5,019	13,942	14,812
		17,526	18,559
Totally	6,419	36,085	

Graphic 1. Structure of housing in urban and rural areas

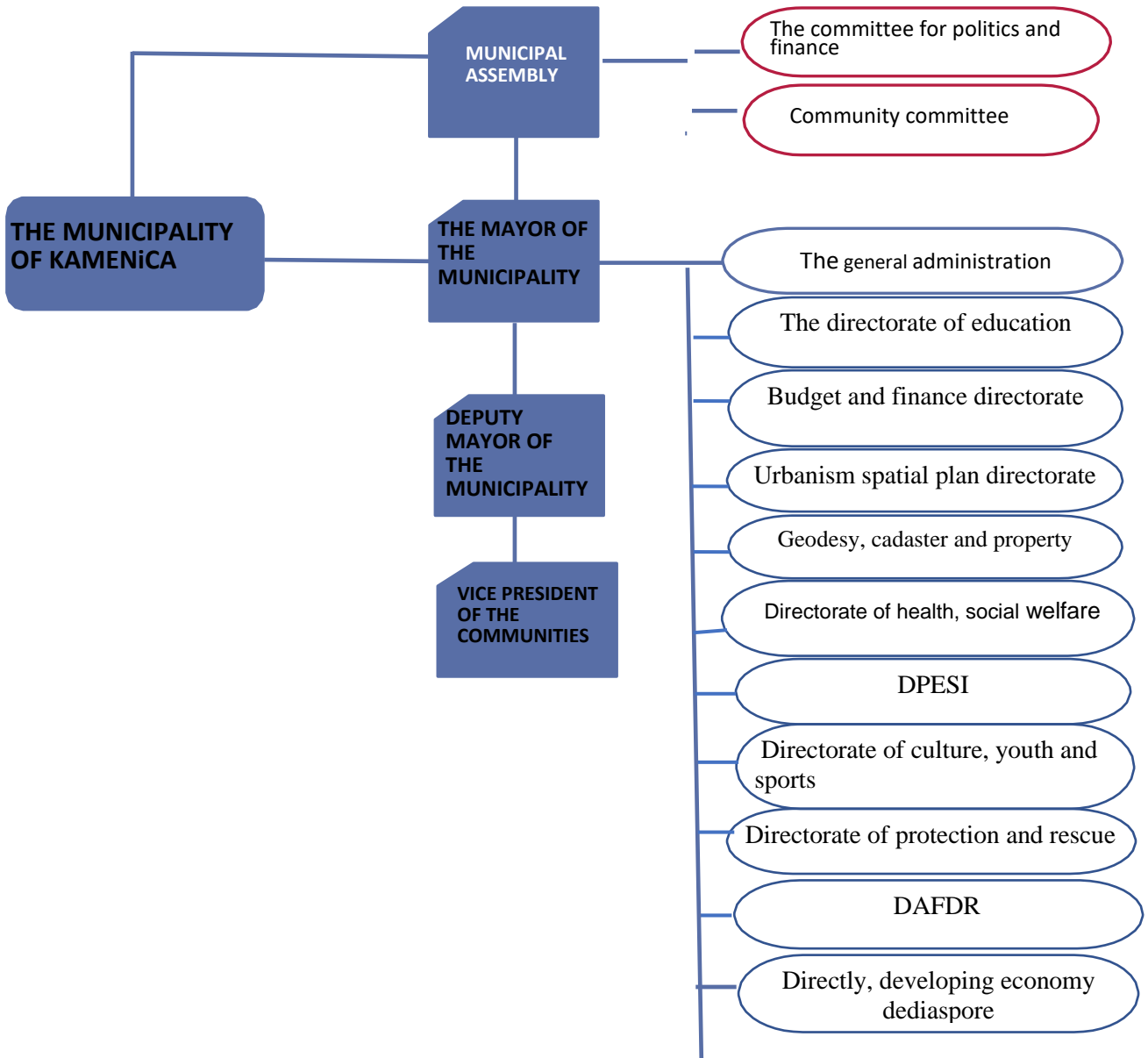

*Graphic 2. Gender structure
Table 2. Age structure*

Age	0-9 Years old	10-19 Years old	20-29 Years old	30-39 Years old	40-49 Years old	50-59 Years old	60-69 Years old	70-79 Years old	80+ Years old
The number of residents	5,389	7,263	6,074	5,282	4,644	3,293	2,196	1,450	494

Organizational structure of the Municipality

Budget

The budget of the municipality of Kamenica presented in tables of incomes and expenses

Table 3. The incomes

Source of incomes	Evaluation 2022	Evaluation 2023	Evaluation 2024	Evaluation 2025
The general grant	4,071,728.00	5,360,529.00	5,744,369.00	6,119,851.00

The Education Grant	4,659,800.00	4,483,745.00	4,676,318.00	4,688,580.00
Grant of Health	1,278,384.00	1,397,854.00	1,467,747.00	1,541,134.00
Social services Rezid.	177,250.00	183,000.00	185,000.00	185,000.00
Total grants	10,187,162.00	11,425,128.00	12,073,434.00	12,534,565.00
Personal incomes	883,430.00	956,771.00	995,593.00	1,037,707.00
TOTAL BUDGET	11,070,592.00	12,381,899.00	13,069,027.00	13,572,272.00

Table 4. Expenses

Structure of expenses	Evaluation 2022	Evaluation 2023	Evaluation 2024	Evaluation 2025
Salary and meditation	7,642,413.00	7,566,476.00	7,604,308.00	7,642,330.00
Goods and services	1,769,200.00	1,943,000.00	2,005,300.00	2,058,300.00
Municipal expenses	211,800.00	238,000.00	245,000.00	255,000.00
Subsidies	343,000.00	447,000.00	542,000.00	557,000.00
Capital Investments	1,104,179.00	2,187,423.00	2,672,417.00	3,059,643.00
TOTAL	11,070,592.00	12,381,899.00	13,069,025.00	13,572,273.00

Employment

In the municipality of Kamenica, the number of employees in the public sector is 1116, of which 241 are employed in public administration, 721 in education and 154 in health. Data from the Municipal Employment Office in Kamenica show us the overview of registered job seekers.

According to these data, we have 670 job seekers, 369 or 55% men and 301 women or 45%.

Table 5. Gender of job seekers

Qualification of job seekers	Female	Male
Uneducated	105	105
Primary school	28	40
Secondary professional education	70	174
High school - Gymnasium	42	38
Bachelor	50	10
Master	4	2
PhD	0	0
High school	2	0

Graphic 3. Gender of job seekers

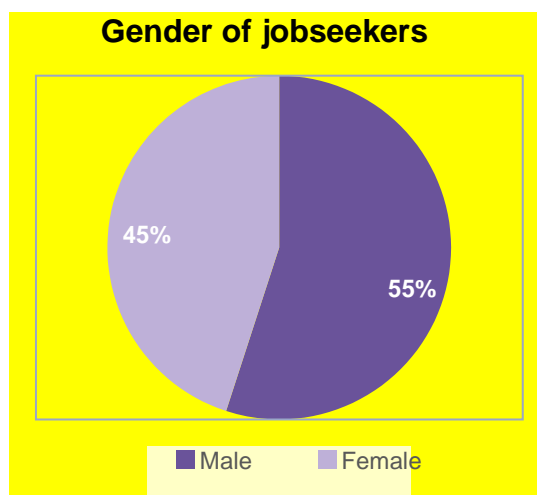

Table 6. Job seekers according to qualifications

Qualification of job seekers	The number of job seekers	The percentage
Uneducated	210	31.34%
Primary school	68	10.14%
Secondary professional education	244	36.41%
High school - Gymnasium	80	11.94%
Bachelor	60	8.95%
Master	6	0.89%
PhD	0	0
High school	2	0.29%
Total	670	100%

As unqualified job seekers are considered those who are uneducated, have completed primary school or even a few years of high school, but who do not have proof that they possess any kind of profession. The fact that we have over 41.48% of unqualified job seekers speaks of the great need for them to be trained in specific professional fields at the Vocational Training Center in Gjilan.

Education

The infrastructure of the schools is good, the school facilities are suitable for the smooth running of the educational process, water supply, heating, access to sewage, the condition of the facilities, the condition of the inventory is also good, and the number of classes 256, the possession of scientific or research cabinets 33

The average grade of students in schools is; Primary Education 4.54, Lower Secondary Education 4.05, and Higher Secondary Education 3.61. The average score on the achievement test is given in the document below in the table.

Table 7. The Number of students

	The number of institutions	The number of students
School	21	3418
Kindergarten	2	144
Total	23	

Also within the IAAP, "Andrea Durrsaku" in Kamenica is non-formal education or adult education in which 34 students attend classes. in these directions; Electrotechnics - informatics profile 3 students and Electric Installer 7 students, Builder 10 students, Machine profile installer of water heating and air conditioning 7 students and metal worker 7 students. But the possibility is not excluded that in the future we will have other forms of organization of informal education for the faster training of candidates according to their request or of different companies of our municipality..

Health

- 1 Main Center of Family Medicine (MCFM),
- 3 Family Medicine Center (FMC) and
- 17 Ambulatory Care Unit-Family Medicine Ambulance (FMA).

Of the 17 Outpatient Care Units, 12 of them are out of order.. Functional are those in the villages:

1. FMA Koretin
2. FMA Topanicë
3. FMA Karaçevë
4. FMA Shipashnicë
5. FMA Bosce

The dysfunction of some of the AMFs in some villages is a consequence of the lack of medical staff, which has been influenced by two (2) factors: the migration of medical staff and the separation of specializations, as well as the migration of residents to the city

Table 8. Services of the Main Family Medicine Center (QKMF) – Kamenica during 2022

The average grade of students in schools is; Primary Education 4.54, Lower Secondary Education 4.05, and Higher Secondary Education 3.61. The average score on the achievement test is given in the document below in the table.

Table 7. The Number of students

	The number of institutions	The number of students
School	21	3418
Kindergarten	2	144
Total	23	

Also within the IAAP, "Andrea Durrsaku" in Kamenica is non-formal education or adult education in which 34 students attend classes. in these directions; Electrotechnics - informatics profile 3 students and Electric Installer 7 students, Builder 10 students, Machine profile installer of water heating and air conditioning 7 students and metal worker 7 students. But the possibility is not excluded that in the future we will have other forms of organization of informal education for the faster training of candidates according to their request or of different companies of our municipality..

Health

- 1 Main Center of Family Medicine (MCFM),
- 3 Family Medicine Center (FMC) and
- 17 Ambulatory Care Unit-Family Medicine Ambulance (FMA).

Of the 17 Outpatient Care Units, 12 of them are out of order.. Functional are those in the villages:

6. FMA Koretin
7. FMA Topanicë
8. FMA Karaçevë
9. FMA Shipashnicë

10. FMA Bosce

The dysfunction of some of the AMFs in some villages is a consequence of the lack of medical staff, which has been influenced by two (2) factors: the migration of medical staff and the separation of specializations, as well as the migration of residents to the city

Table 8. Services of the Main Family Medicine Center (QKMF) – Kamenica during 2022

Health services	Number of services 2022
Number of visits to MCFM	102359
The total number of health services	357705
Number of home visits	1198
The number of services offered in home care	7678
Number of lab services	129938
Number of radiological services	4551
Number of mammography services	1809

Culture, Sport and Youth

The development of cultural life in general in our municipality includes several fields of art such as music, theater, film, painting, photography, songs and dances, literature, etc. During a calendar year, this sector deals with marking several dates and traditional manifestations such as:

Flame of January, Independence Day of the Republic of Kosovo (February 17), KLA Epic (March 5-6-7), April Poppies, June of Freedom (June 18, Liberation Day of Kamenica), Days of Diaspora, Flag Day (November 28), as well as other dates such as: June 1 - Children's Day, International Book Day, etc.

In 2023, the first edition of "Kamenica Summer Fest" was launched, where many cultural and sports activities were organized, such as: Motocross, Streetball, Beach volleyball, Concert, Soccer tournament, Chess tournament, Stand up Comedy, Summer cinema, Exhibition, Hiking etc

Photo 1. Kamenica Summer Fest – Racing in Motocross

Photo2. Kamenica Summer Fest – Streetball

Photo 3. Kamenica Summer Fest – Beach Volley

Photo 4. Fair of Local Products

In addition to the management of the City Gym and the "Agush Isufi" City Stadium, where many sports clubs are active, the Sports Sector also takes care of and helps in the organization of competitions and tournaments and various municipal, regional and national sports events.

Photo 5. Kamenica Summer Fest – Traditional football tournament in Rogana

In the Municipality of Kamenica there are a total of 16 sports clubs

- K.A. Rogana
- K.Rogana
- K.F. Kika
- K.F. Besa
- K.F. Dardana10
- K.V. Feniks F
- Fishing Club “Mlyshi”
- Badminton Club “Arbëria”
- Karate Club “Arbëria”
- Football School “Dardana”
- Chess Club “Dardana”
- K.V. Feniks M
- Badminton Club “Rogana”
- Triathlon Club “Dardana”
- Cycling Club “Dardana”
- The Skiing Club “Kika”

The Youth Sector deals with the organization of youth activities with an educational and substantive character; in order to develop critical thinking, civic activism, soft skills,

etc. This sector organizes debates, courses, trainings, workshops, exhibitions, various competitions and games, symbolic actions, etc. Recently, there is an even greater focus on the youth sector, because with the budget plans there is a special line for financing youth activities.

Photo 6. Ballet show

Photo 7. Youth activities

In the Municipality of Kamenica there are more than 40 protected assets of archaeological and architectural cultural heritage. The Office for Cultural Heritage in the Municipality of Kamenica makes systematic visits to these localities and objects in order to observe the condition and report to the relevant central institutions, engages in securing funds from institutions or organizations that deal with cultural heritage, for

conservation and restoration of buildings, etc. It also organizes exhibitions with motifs from our cultural heritage, field visits with students or different delegations visiting the municipality, etc..

In the document List of Heritage for Temporary Protection (Ministry of Culture, Youth and Sports) from the Municipality of Kamenica there are a total of 47 assets, of which:

21 from the archaeological category,

22 from the architectural category

4 from the movable objects category

Photo 8. Cultural heritage – Nuhi Berisha's tower

Photo 9. Mosque of Messina

The economy

The Directorate for Economic Development and Diaspora aims to build the economic capacities of the local area to improve the quality of life for all citizens, creating favorable conditions for local businesses, promoting the potential for tourism development and at the same time having a very active Diaspora. able to serve in the creation of connecting bridges, through Diaspora investments, with the Municipality and its citizens.

The municipality of Kamenica offers the municipal property for use by potential investors who can bring their ideas to life by using the municipal property.

The number of registered and active businesses in the municipality of Kamenica is inconsistent, since many businesses are registered but are not active for various reasons.

Table 9. Registered and active businesses report

Period	Registered businesses	Active businesses
2000-2018	2213	817
2000-2022	2621	1032

Table 10. Division of registered and active businesses based on activities 2000-2022

Activity	Registered businesses		Active businesses	
	Number of bussineses	The percentage %	Number of bussineses	The percentage %
Productive	592	22.58%	235	22.77%
Service	931	35.52%	386	37.40%
Commercial	870	33.19%	320	31%
Construction	228	8.69%	91	8.81%
	2621	100%	1032	100%

Table 11. Distribution of registered and active businesses by gender 2000-2022

Gender	Registered businesses		Active businesses	
	Number of the bussineses	The percentage	Nr.bizneseve	The percentage
Male (M)	2154	82.18%	845	81.87%
Female (F)	467	17.81%	187	18.12%
	2621	100%	1032	100%

Table 12. Comparison of registered and extinguished businesses between 2020 and 2021

Year	Number of registered bussineses	Number of businesses extinguished
2020	134	36
2021	98	32

Safety

Security in the Municipality of Kamenica is considered calm and stable. In addition to the state institutions, the Municipality also has the Municipal Council for Community Security. This Council has a vision of improving security and stability in the community. Their structure includes a wide range of cross-sectoral actors, who play a long-term role of increasing security in the community.

The KKSB has a broad approach to providing security as well as those responsible for providing a safe environment

Agriculture

From the total area of the Municipality of Kamenica, 58% of them are agricultural land, while 42% are forest areas. Agriculture in our municipality is the most important sector, since most of the population of our municipality is engaged in this sector. The state of agriculture in our municipality is characterized by small farms, and an average of 2.2 -

2.4 ha, spread over 7 - 8 plots per farm. With below-average production in the region, without professional support. More than 70% of the population lives in rural areas, and they are exclusively engaged in agriculture and forestry.

Agricultural sectors:

Lavertaria - Agricultural production

As for the agriculture sector in our municipality, we cultivate these types of cereals such as:

Table 13. Cereal types

Nr.	Type of cereal	Area in / ha.
1	Cultivation of Wheat	About 2000
2	Corn Cultivation	Around 1200
3	Barley cultivation	100
4	Oat cultivation	150
5	Cultivation of Rye	10

Cattle breeding

The development of livestock in the country depends on the trends of the general economic development of the country. Of the animal species, dairy cows of the country's Laramanja, Sientali, Hollshtajni, etc. are mostly cultivated. and fattening of calves for fattening.

Table 14. Cultivation of animal species

Nr.	Animal species	The number of heads
1	Dairy cow farming	3000
2	Heifer Cultivation	500
3	Cultivation of calves for fattening	400
4	Cultivation of dairy sheep	4,500
5	Lamb farming	5,000
6	Cultivation of dairy goats	700
7	Cultivation of lambs	900
8	Cultivation of sows	500
9	Cultivation of small pigs	1,500
10	Cultivation of horses	50
11	Cultivation of bees	9000
12	Cultivation of poultry	55,000

Vegetable crops

Vegetable crops are grown on an area of over 200 ha. (peppers, tomatoes, potatoes, watermelons, etc., etc.) which are cultivated in the open field and in greenhouses. They are cultivated in greenhouses; pepper, tomato, cucumber, cabbage, chives, types of green salads.

Table 15. Cultivation of vegetables

Nr.	Type of Vegetables	Area in / ha.
1	Pepper cultivation	50
2	The cultivation of tomatoes	20
3	Cultivation of the potato	50
4	Cultivation of cucumbers	2
5	Cultivation of onions	15
6	Cultivation of garlic	2
7	Cultivation of cabbage	8
8	Cultivation of the watermelon	50
9	Melon cultivation	5
10	Cultivation of squash and corn squash	30

Arboriculture

Trees are cultivated on an area of over 250 ha, (apples, plums, pears, walnuts, hazelnuts) etc. Among the dominant crops are apples and plums, but it is worth noting that we also have the addition of walnuts and hazelnuts.

Table 16. Areas planted with trees

Nr.	Type of Trees	Area in /ha.
1	Cultivation of apples	100
2	Cultivation of pears	15
3	Cultivation of plums	50
4	Cultivation of nuts	80
5	Cultivation of hazelnut	12
6	Cultivation of small trees (manor)	10

Table 17. Forestry

Nr.	Naming of Forests	Area in / ha.
1	Private forests	9,623
2	Public Forests	9,118
	Altogether	18,741

The environment

The municipality of Kamenica has a good relationship with the environment, starting from the urban part of the city to the extent of other settlements throughout the municipality's territory. The importance of a clean environment today is challenging for all municipalities of Kosovo, Kamenica, like all other municipalities, faces several problems of waste management, mainly inert ones. In terms of surface area, Kamenica belongs to the large municipalities mainly with a dominated hilly-mountainous relief, but in terms of the number of inhabitants, it belongs to the municipalities with average demographics. The lack of industrial development has affected this municipality to have a clean environment. The city has so far preserved the construction line and today it is considered a quiet city with a clean environment and the beauty of the Krivareka river that runs through the urban area. In Kamenica, 32 MW of green energy is produced from wind and 3 MW from solar energy.

Photo 10. Kamenica

Photo 11. The view from the mountainous areas of Kamenica

Infrastructure and Transport

The municipality of Kamenica lies in the East of Kosovo. The geographic position of the Municipality of Kamenica is peripheral in the easternmost edge of Kosovo, but it is a connecting bridge between Kosovo and the municipalities of Southern Serbia mainly inhabited by Albanians. The municipality of Kamenica lies in the region of Anamorava and has a good geographical position, especially for the development of agriculture and tourism.

Through the Gjilan-Bujanoc highway, it is connected to other centers of Kosovo. Kamenica -

Gjilan 30 km

Kamenica - Pristina 71 km

Kamenica - Skopje 108 km

Kamenica - Tirana 306 km

Kamenica - Port of Durrës 318

km The nearest airports are:

Pristina Airport 90 km and

Skopje Airport 130 km.

Tourism

The development of tourism constitutes an important potential for the local development of Kamenica, because the tourist offer is fulfilled by many elements, where in interaction with each other they increase the tourist products, and this is also reflected in the tourist circulations. Kamenica has an area of 416 km², with a hilly-mountainous relief of 60%, where a beautiful part of Gollaku can be seen in this morphological formation, and the highest altitude reaches Gurin e Zi, 1223 m/lmd. Other points that are about 1000 m above sea level, such as Kika, Kranidelli, Busavata, give a beautiful view of a part of Anamorava, the Sharr Mountains. In addition to the natural tourist potential, there are also three river basins, which stretch along the entire territory, such as: Desivojca River, Krivareka River and Hogoshti River.

Most of the villages that constitute 90% of the population lie along their beds. In the village of Rubovc, near the city, there is Lugu i Verdhë, which is characterized by artificial lakes, the big rock above the lakes, hiking and cycling trails, Adventure Park. The touristic offer of Kamenica is also enriched by the cultural heritage, where in the whole area we can visit archaeological objects from the centuries before our era, such as the Kulina Castle, which is in the northern part of the city, then the foundations of the Illyrian churches. Investments in agro-tourism, eco-tourism, cultural tourism, sports tourism, health tourism, are some great opportunities for investments in these areas and the infrastructural scope. How does this space work so far?

Photo 8. Hostel in Cranidell

Photo 9. Hostel in Kika

Photo 10. ZipLine – The Yellow Trough

Photo 11. Walking path

Photo 12. The peak of Kika

Photo 13. The peak of Kranidell

Contacts

Address:

Street “Skenderbeu”, 62000 Kamenicë

Tel: 038 200 47628

Email: info.kamenica@rks-gov.net

ëeb: kk.rks-gov.net/kamenice/

Department for Economic Development, Diaspora and Innovation

Tel: 038 47 607

